

STŘEDOČESKÉ DOŽÍNKY 2024

SOBOTA 5. 10. 2024
VÝSTAVIŠTĚ LYSÁ N. LABEM

Středočeský kraj

Milí přátelé,

někdo mnohem chytřejší, než já kdysi řekl: Tradice není uctívání popela, ale udržování ohně. Dožínky jsou takovým udržováním plamene hned několikrát.

Díky nim je jasné, že tisíciletá tradice farmaření dál pokračuje. Že nadále tu máme skvělé ženy a muže, kteří v potu tváře obdělávají pole, chovají hospodářská zvířata a neváhají věnovat veškerou svou energii náročné práci s naprosto nepředvídatelnými proměnnými. Díky jejich odhodlání my ostatní pak máme co jíst. Jsou to podle mě hrdinové všedních dní.

A proto je skvělé, že nadále držíme i tradici, která oslavuje jejich úsilí. Tedy samotné dožínkové oslavy. Ty, které začínaly tím, že nejhezčí a nejmýčnější děvče a nejpracovitější mládenec zvolali: Panímámo zlatá, otvírejte vrata, neseme vám věnec ze samého zlata. A pak hospodáři a hospodyně předali krásný dožínkový věnec a podali zprávu, že je vše sklizeno a bude co jíst až do dalších žní.

Věřím, že takovou zprávu si můžeme vyslechnout i na těch našich středočeských dožínkách, protože jsem měla možnost zase navštívit mnohé malé i větší zemědělce a vidět s jakou láskou a úsilím se starají o svá hospodářství. A protože vím, že na našich středních školách jim roste zdatná generace následovníků, nebojím se, že bychom se museli bát budoucích úrod. Ale to zrno z dožínkového věnce jistě schováme a zasejeme příští rok, aby bylo pověrám učiněno zadost a pojistili jsme to na všech frontách.

My na kraji se snažíme to jistit třeba tím, že jsme v posledních letech hodně investovali do zadržování vody v krajině. Bez ní totiž nic nevyroste. Navýšili jsme rekordně fondy podporující vodohospodářské projekty – ať už jde o čištění odpadních vod, nebo vodovodní přivaděče a vodovodní řady – nebo o projekty pomáhající v boji proti suchu – což je zejména podpora vzniku mokřadů, obnova tůň a rybníků apod. Na Infrastrukturní projekty jsme každoročně vyčlenili přes 100 milionů korun oproti dřívějším 50 milionům. Menší vodní projekty pak začínaly s podporou 20 milionů korun, která se nyní přehoupla přes 30 milionů korun za rok. A mohla bych ve výčtu pokračovat. Ale to bych Vás zdržovala od oslav.

A kvůli oslavám bohaté úrody jsme tu především. Užijte si je a přeji nám všem, aby se hojnost držela Středočeského kraje i nadále.

Vaše

Petra Pecková,

hejtmanka Středočeského kraje

STŘEDOČESKÉ DOŽÍNKY 2024

Moderuje: Jakub Kohák

PROGRAM:

9:30	Dožínkový průvod od radnice na výstaviště v doprovodu mažoretek a dechové hudby
10:00	Zahájení Středočeských dožínek hejtmankou Středočeského kraje Mgr. Petrou Peckovou
10:10	Slavnostní vyhlášení zemědělských hospodářů Středočeského kraje
10:50	Vyhlášení dalšího ročníku soutěže Potravinářský výrobek Středočeského kraje
11:00	Hudební vystoupení Rozálie Havelkové.
11:30	Taneční vystoupení krojovaného souboru Baráčníci z Lysé nad Labem
11:50	Koncert dechové hudby Harmonie 1872 Kolín – občanské sdružení hudebníků, příznivců a přátel orchestru Františka Kmocha v Kolíně

Ohlédnutí za Středočeskými dožínkami 2023

Středočeské dožínky 2023 se konaly dne 7. 10. 2023 na Výstavišti v Lysé nad Labem pod záštitou Středočeského kraje. Zemědělci, představitelé Středočeského kraje a významní hosté se setkali na náměstí před radnicí, odkud se vydali průvodem vedeným mažoretkami za doprovodu dechovky na výstaviště. Programem provázel populární moderátor a bavič Jakub Kohák.

Hlavní součástí programu Středočeských dožinek bylo předání ocenění **Zemědělský hospodář Středočeského kraje 2023**. Toto ocenění převzalo pět zemědělských subjektů:

- Družstvo vlastníků „Libeň-Vtelno“, okr. Mělník
- Zemědělské družstvo Čechtice, okr. Benešov
- Agro Přestavky a.s., okr. Benešov
- Rodinná farma Křepeňice, okr. Příbram
- Farma Vraňany Hanč, okr. Mělník

Sklizeň obilí a řepky ve Středočeském kraji v roce 2024

Středočeský kraj je naším největším krajem a současně také největším producentem v zemědělství, a to zejména v oblasti rostlinné výroby. Ta se soustředí mimo jiné především na pěstování obilovin a řepky. V roce 2024 bylo ve Středočeském kraji celkem ke sklizni 242 288 ha obilovin, což je o 5 398 ha méně, než v roce 2023. Největší podíl zaujímá tradičně pšenice ozimá s plochou 156 250 ha, což je oproti loňsku o 4 360 ha zaseté pšenice méně. Řepky bylo letos zaseto o 9 688 ha méně, a to 76 353 ha.

Co se týká průměrného výnosu ve Středočeském kraji, u obilovin se výnos pohybuje na úrovni 5,79 t/ha, což je oproti loňsku o 0,65 t/ha méně. Nejlepší výnosy tradičně zaujímá pšenice ozimá s průměrným výnosem 6,20 t/ha, což je opět o 0,71 t/ha nižší výnos, než v loňském roce, ječmen ozimý 5,52 t/ha, což je oproti loňsku méně o 1,09 t/ha, a u řepky 2,61 t/ha, což je o 0,74 t/ha nižší výnos, než v roce 2023. Letošní výnosy obilovin a řepky jsou ve Středočeském kraji nejhorší za posledních 10 let. V některých okresech byl výnos u obilovin dokonce o více než 1 t/ha nižší, než v letech předchozích.

U obilovin obecně se letos nejlépe dařilo v oblasti Polabí, Kolín, Nymburk, ale excelovala zejména oblast Kutné Hory, kde se průměrný výnos vyšpal na neuvěřitelných 6,79 t/ha, z toho u pšenice ozimé 7,25 t/ha. U řepky, co do výnosů, opět dominuje okres Kutná Hora, kde se sklídilo v průměru 3,32 t/ha. Nejhůře je na tom okres Beroun, v němž se výnosy obilovin pohybují na úrovni 4,79 t/ha a hned za ním okres Mělník s výnosy 5,25 t/ha. Řepce se nejhůře vedlo na Rakovnicku, kde se průměrný výnos pohybuje na úrovni 1,86 t/ha. Příčin je několik. Teplé brzké jaro s následnými mrazy se velice podepsaly nejen na úrodě obilovin či řepky, ale zejména ovoce.

Každý rok pevně doufáme, že zima přinese velkou sněhovou nadílku, aby byl dostatek vláhy pro budoucí sklizeň.

(zdroj čísel – dat SZIF)

Bc. Petra Novotná, DiS.
Regionální agrární komora
Středočeského kraje

DOVOLTE, ABYCHOM VÁM NYNÍ PŘEDSTAVILI NAVRŽENÉ ZEMĚDĚLSKÉ HOSPODÁŘE STŘEDOČESKÉHO KRAJE PRO ROK 2024

ZOD Úmonín, okres Kutná Hora

Zemědělské obchodní družstvo Úmonín hospodaří od roku 1993 nedaleko Kutné Hory v okolí obcí Úmonín, Křesetice a městyse Malešov. Družstvo obhospodařuje výměru 1853 ha zemědělské půdy, z toho 39 ha jsou louky. Cílem je obhospodařovat propachtované pozemky správnou zemědělskou praxí a udržet jejich stálou úrodnost.

V rostlinné výrobě se specializují na ozimou pšenici, ozimý ječmen, ozimou řepku, kukuřici na zrno, mák bílý, oves nahý, kukuřičnou siláž a vojtěšku na senáž.

V živočišné výrobě jsou zaměřeni na výrobu mléka, prodej jatečných býků a chov a výkrm prasat. Chovají dojné krávy a k tomu veškerý zástav, dále chovají prasnice a rovněž veškerý zástav až do prodeje vykrmených prasat. Ročně prodávají 4400 kusů vepřového žíru a 240 býků.

Zemědělský podnik navrhl
Zemědělský svaz ČR

AGD Kačice s.r.o., okres Rakovník

Společnost AGD Kačice, s.r.o. leží necelých 15 km západním směrem od Prahy. Firma hospodaří na 3 000 ha zemědělské půdy a provozuje jak rostlinnou, tak i živočišnou výrobu. Ve společnosti pracuje v současné době cca 42 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru. Kromě pěstování obilovin, olejnin a silážní kukuřice se zabývá chovem 450 ks mléčného skotu plemene Holštýn.

Rostlinná výroba zajišťuje jak pěstování tržních plodin, tak výrobu objemných krmiv a steliv pro živočišnou výrobu. Z tržních plodin představuje největší výměru pšenice ozimá 1170 ha, následuje řepka ozimá 450 ha, žito ozimé 170 ha, ječmen ozimý 150 ha, ječmen jarní 140 ha, jetel nachový inkarnát 120 ha. Krmné plodiny představuje vojtěška 180 ha, kukuřice na siláž 180 ha, trávy a jetelotrávy na orné půdě 150 ha. V loňském roce dosáhli výnosů: pšenice ozimá 7,01 t/ha, řepka ozimá 4,14 t/ha, ječmen ozimý 7,26 t/ha, jetel nachový inkarnát 0,85 t/ha.

Živočišná výroba je rozdělena do dvou středisek: Na středisku Kačice je soustředěna výroba mléka a odchov telat do 3 měsíců a na středisku Družec jsou umístěna telata od 3 do 6 měsíců, odchov jalovic a výkrm býků. Živočišná výroba prošla v posledních 5 letech rozsáhlými změnami. Chov dojnic byl převeden ze dvou středisek pouze do střediska Kačice. Z plemen ČESTR přešli na plemeno Holštýn.

V současné době chovají 400 ks dojnic. Ustájené jsou ve volné boxové stáji s navazující paralelní dojrnou 2 x 10 dojících míst. Zaprahle dojnice a vysokobřezí jalovice chovají v lehké plachtové hale s navazující pastvinou, na kterou mají krávy i jalovice přístup 24 hodin denně.

Díky opatřením, která se během posledních let realizovala, došlo k výraznému zlepšení odchovu telat, kdy se posunuli ze ztrát 20% narozených telat na současných méně než 8%. Dochází rovněž k postupnému navýšení užitkovosti, a to z 20 l v roce 2017 na současných 32 litrů na ustájenou dojnici, při průměrném obsahu složek 3,56 % tuku, 3,4 % bílkoviny, 186 tisíc somatických buněk a jakostní třídě Q CZ.

Zemědělský podnik navrhl
Zemědělský svaz ČR

Farma rodiny Kubátových a Balcarových, okres Benešov

Ukázkovým třígeneračním rodinným hospodářstvím, kde si každý člen našel své smysluplné uplatnění, je Farma rodiny Kubátových a Balcarových v obci Dobříčkov nedaleko Benešova. Zabývá se pěstováním široké škály plodin na 240 hektarech půdy, přičemž od roku 2022 je zde praktikováno na celé výměře regenerativní zemědělství.

Součástí hospodaření je chov mléčného skotu s využitím robotického dojení, doménou dcery zakladatele farmy Václava

Kubáta – Bára Balcarové, je zatím zkušební výroba sýrů a sýrových specialit. Nadšení všech vnučat pro život na venkově, mezi spoustou zvířat a zemědělskou technikou, dává tušit, že zdejší hospodářství s velkým přínosem pro široké okolí v mnoha směrech čeká optimistická budoucnost.

Zemědělský podnik navrhla
Asociace soukromého
zemědělství ČR

ZEVOS s.r.o., okres Kolín

Společnost vznikla v roce 1992 oddělením od bývalého státního statku Kolín, kdy od začátku hospodařila na cca 870 hektarech orné půdy. Měla základní stádo dojného skotu čítající 160 kusů a výkrmnu býků o počtu 60 kusů. V době největšího rozmachu živočišné výroby na farmě pracovalo 22 lidí na plný úvazek. V roce 1997 se z důvodu dlouhodobé neekonomické rentability zrušil dojný skot, výkrm býků zde fungoval do roku 2007, kdy se z ekonomických důvodů zrušil a podnik se zaměřil pouze na rostlinnou výrobu. V současnosti podnik hospodaří na původních cca 870 hektarech orné půdy, kdy největší zastoupení má pšenice ozimá cca 340 ha, cukrovka, řepka, sója, kukuřice na zrno a sladovnický ječmen jarní po 100 ha. Co se týče výnosů tak z dlouhodobého hlediska se pšenice pohybuje nad 8 t/ha v potravinářské kvalitě, u ječmene je dosahováno průměrně hodnoty kolem 6,5 t/ha ve sladovnické kvalitě, řepka atakuje hranici 4 t/ha a sója 3,5 t/ha.

V posledních letech ve firmě zdárně proběhla generační obměna jak na vedoucích pozicích, tak i u manuálních pracovníků. V rámci optimalizace nákladů a zvýšení efektivity práce se počet manuálních pracovníků zredukoval ze sedmi na pět. Na „kancelářských“ pozicích se vinnou narůstajícími povinnostmi v rámci legislativy, dotační politiky atd. navýšil počet na 2,5 pracovníků.

Zemědělský podnik navrhla
Regionální agrární komora
Středočeského kraje

Farma Kuna, okres Kladno

Farma pana Víta Kuny v Žilině u Kladna byla založena v roce 2012. Pan Kuna tehdy zdědil statek po prarodičích, kteří léta pracovali v JZD. On sám je v oboru vyučen a v zemědělství pracuje celý život.

Farma se věnuje především rostlinné výrobě – pěstování pšenice, řepky, ječmene, ale i méně tradičních plodin jako je cukrová řepa, nebo mák. Pan Kuna obhospodařuje i menší louky, především jako cenný zdroj produkce krmiv pro hospodářská zvířata.

Výměra farmy čítá zhruba 200 hektarů, vše v přilehlých lokalitách kolem Žiliny, v nadmořské výšce zhruba 400 metrů. Půda je zde velmi rozmanitá, od černozemě až po velmi kamenitou půdu. Farma upřednostňuje orební zpracování půdy.

Farma Kunových se pravidelně zapojuje do různých výzkumných aktivit spojených s rostlinnou výrobou, zejména pokusů osevních. Nabízí také služby pro ostatní zemědělce, zejména v době sklizně. Například sklizení mlátičkou Class Lexion, ale i jiné služby spojené s rostlinnou výrobou.

Rodina Kunových počítá s tím, že se do hospodaření na farmě postupně zapojí i děti a navážou tak na rodinnou tradici. Proto se snaží farmu zvelebovat a rozšiřovat. Výsledky své práce rodina aktivně usiluje o šíření pozitivního obecného povědomí o zemědělství, které chápe především jako poslání.

Zemědělský podnik navrhl
Regionální agrární komora
Středočeského kraje

Středočeský kraj

POŘADATEL:

Středočeský kraj
Zborovská 151
150 21 Praha 5
e-mail: info@stredocech.cz
www.stredoceskykraj.cz

ORGANIZÁTOŘI:

Výstaviště Lysá nad Labem s.r.o.
Masarykova 1727
289 22 Lysá nad Labem
Tel: 325 552 158, fax: 325 552 050
e-mail: vll@vll.cz
www.vll.cz

Středočeský kraj